

MEDI AMBIENT En pocs dies acabarà l'extracció dels llots, que es confinaran a l'abocador municipal, i es procedirà al desmantellament de l'obra

Les obres d'extracció dels llots contaminats del pantà de Flix finalitzaran a principis d'aquest mes de novembre. En els pròxims mesos es procedirà al segellament de l'abocador Lo Racó de la Pubilla i a desman-

tellar totes les instal·lacions utilitzades per l'obra, que no ha tingut cap incident remarcable. Tot i això, els alcaldes de la Ribera d'Ebre es mostren decebuts amb l'aplicació del pla de restitució, que havia de construir

tot un sistema de pous i captacions d'aigua vinculats als treballs de descontaminació, ja que, a pocs dies d'acabar l'extracció, encara no s'ha efectuat ni la meitat de les obres.

El pantà de Flix, sense llots contar

Flix, Andreu Prunera

Els llots contaminats de l'embassament de Flix pràcticament ja són història. Acua-med, l'empresa pública que n'efectua les obres de descontaminació, finalitzarà l'extracció dels fangs en pocs dies i posarà punt i final a un dels capítols foscos de la història del municipi. Tot i això, el tractament posterior dels residus, el seu confinament de l'abocador de la Pubilla i el desmantellament de totes les instal·lacions faran que l'obra s'allargue fins a l'estiu del 2016. Hauran estat més de tres anys de feina, 700.000 tones de fangs retirades del fons del riu i una inversió de 165 milions d'euros, la majoria provinent de fons europeus. I és que la descontaminació de Flix ha sigut una obra referent a nivell mundial per l'acumulació d'elements radioactius, organoclorats i també metalls pesants, una situació que no s'havia donat mai abans, i s'ha efectuat sense incidències remarcables.

A banda d'això, però, el que també passarà a la història serà l'anomenat pla de restitució de la descontaminació. Un projecte, aprovat al 2008, vinculat als treballs de descontaminació que preveia la construcció de tot un sistema de pous i captacions d'aigua en municipis situats aigües avall del pantà, i també en altres poblacions

que es troben a quinze quilòmetres o menys en línia recta de l'Ebre. En total, més de 144 obres, amb un cost total de 57 milions d'euros que a dia d'avui no se n'han finalitzat ni la meitat.

L'organisme encarregat d'efectuar les expropiacions i els projectes de les obres és l'Agència Catalana de l'Aigua, mentre que Acua-med -ministeri de

La descontaminació de Flix ha sigut un projecte pioner a nivell mundial i acabarà sense incidències

Medi Ambient- n'assumeix els costos de construcció.

El fet que la majoria d'obres no s'haja començat a pocs dies d'acabar la descontaminació ha generat un profund malestar en molts alcaldes del territori, sobretot a la Ribera d'Ebre. L'alcaldessa de Vinebre i presidenta del Consell Comarcal, Gemma Carim, assegura que "en el cas de Vinebre, l'obra no s'ha començat i des d'Acua-med diuen que no hi poden fer res, ja que depenen dels projectes i les expropiacions de l'ACA". Carim, a més a més, subratlla que "Vinebre és un dels municipis que té captacions

En pocs dies finalitzarà el dragatge dels llots contaminats i es procedirà a la neteja de l'aigua del tancat i al desmantellament de totes les insta-

CRONOLOGIA

9 de setembre del 2004

Es fa públic un estudi del CSIC i la UAB que demostra l'acumulació d'unes 360.000 tones de llots contaminats al pantà de Flix amb concentracions molt altes de metalls pesants, compostos organoclorats. Com a novetat, també s'hi detecten elements radioactius procedents de la desintegració de l'urani. Aquests residus podien esdevindre un risc de contaminació massiva al tram baix de l'Ebre.

Octubre del 2005

La comissió de seguiment, formada per tots els agents polítics implicats, decideix que els llots s'han d'extraure. Per això serà convenient instal·lar una planta de tractament dels llots, un doble tancat per aïllar els llots contaminats de l'embassament i una depuradora provisional. Es decideix que

tots els llots que s'extrauen es confinaran al Racó de la Pubilla. El pressupost de l'extracció i el tractament ascendeix a uns 155 milions d'euros. Un 70% seria finançat per fons europeus.

Novembre del 2006

S'aprova el projecte després d'haver efectuat una prova pilot d'extracció de llots.

Abril del 2007

La ministra de Medi Ambient, Cristina Narbona, reconeix que l'obra presenta riscos ambientals i s'inicia la redacció d'un pla d'emergència. El Parlament aprova el pla al mes de setembre. En cas de contaminació greu de l'Ebre durant la neteja del pantà es tallaria la captació de l'aigua del mini-transvasament i la xarxa del Consorci

d'Aigües de Tarragona quedaria connectada als pous d'emergència que es construïren a Camprodó. Pel que fa a la resta d'abastaments urbans que capten l'aigua a través de pous, el subministrament es garantiria amb camions cisterna.

Març del 2008

El ministeri de Medi Ambient adjudica l'obra de descontaminació a la UTE formada per FCC Construcciones i FCC Àmbito per 155 milions d'euros.

Principis del 2008

L'Estat aprova un pla de restitució de la descontaminació davant les crítiques de molts dels alcaldes del tram baix de l'Ebre, en desacord amb el pla d'emergències. Preveu l'execució de 144 obres -la majoria, nous punts de captació- a l'Ebre i el Priorat. Paral·le-

lament al Pla, el Consorci d'Aigües de Tarragona (CAT) havia començat a construir diversos pous a Vinallop per assegurar l'abastament.

Principis del 2012

Les obres del pla de restitució fan alentir el projecte i el ministre Arias Cañete anuncia el desbloqueig de la descontaminació, que es durà a terme sense que totes les obres del pla de restitució estiguessin enllestides.

18 de juliol del 2012

El consell d'alcaldes de la Ribera d'Ebre s'oposa a l'inici de la descontaminació sense finalitzar les obres del pla de restitució. Una posició que rep el recolzament del conseller de Territori i Sostenibilitat, Lluís Recoder. L'Ajuntament de Flix exigeix que les obres comencen el més aviat possible.

8 de març del 2013

Acua-med inicia les obres de descontaminació del pantà. El govern de la Generalitat, ara amb Santi Vila al capdavant de Territori i Sostenibilitat, no s'oposa a l'inici de les obres. Diversos alcaldes de la Ribera d'Ebre expressen el seu malestar pel començament de l'obra sense els punts d'abastament d'aigua alternatius del pla de restitució.

Novembre del 2015

Està previst considerar finalitzada l'extracció de llots contaminats de l'embassament. En els pròxims mesos es tractaran i es confinaran a l'abocador, que serà segellat, i es procedirà al desmantellament de totes les instal·lacions de la descontaminació. Es preveu que l'estiu del 2016 s'hi posse el punt i final.